

Jindřich Fryč: Chci zlepšit vnímání státních zaměstnanců ve společnosti

Posledních sedm let působil na pozici státního tajemníka na Ministerstvu školství mládeže a tělovýchovy, kde měl od začátku na starosti implementaci zákona o státní službě. Když se uvolnila pozice náměstka pro státní službu, chtěl pro další rozvoj a směřování modernizace státní služby zužitkovat, co se v průběhu let naučil, řekl kromě jiného hned v úvodu rozhovoru náměstek pro státní službu Jindřich Fryč.

Co vás kromě dalšího vedlo k rozhodnutí ucházet se o pozici náměstka pro státní službu?

Šlo o profesní motivaci. V této pozici máte přece jenom možnost státní službu více posouvat a měnit než v působnosti státního tajemníka jednoho resortu. Celou svoji pracovní kariéru jsem prožil na ministerstvu školství, ale procházel jsem řadou pozic – od referenta až po ředitele, náměstka a státního tajemníka. Většinou jsem na každé pozici působil nejdéle sedm až osm let. Zastávám názor, že jde o vhodnou dobu, kdy by se člověk měl posunout a dělat něco nového. Domnívám se, že taková změna je přínosná nejen pro něho samotného, ale i pro instituci, ve které pracuje.

Máte už konkrétní plány, které byste chtěl upravit podle svých představ?

Jsem celý život úředník a mám dlouholetou zkušenost s byrokracií. Mým cílem je přijímat opatření, která povedou právě k dalšímu snížení administrativní zátěže spojené s výkonem státní služby. Jde o jednu z věcí, pro které byla státní služba kritizována. Zákon o státní službě a prováděcí předpisy k němu přinesly nejen proměnu prostředí, ve kterém služební úřady před 1. červencem 2015 fungovaly, ale i zvýšení byrokracie. V nejbližším období se zaměřím na racionalizaci činností, které musí služební úřady vykonávat. Proto plánuji projít všechny služební předpisy náměstka pro řízení sekce pro státní službu a metodické pokyny, jež usměrňují státní službu. Budu se také věnovat přípravě věcné vládní novely zákona o státní službě, která je již zanesena v legislativním plánu Ministerstva vnitra na příští rok.

Revize už začala, budete v ní pokračovat?

Ano, budu vycházet z poslední analýzy státní služby, kterou letos dokončila Filozofická fakulta Univerzity Karlovy. Obsahuje řadu doporučení, například v oblasti přijímání státních zaměstnanců a jejich adaptace, změn služebního předpisu v oblasti služebního hodnocení a jeho parametrizace nebo v oblasti kárné odpovědnosti. Pro účely vládní novely je třeba zamyslet se nad instituty, které jsou sedm let v praxi, a vyhodnotit je z pohledu faktické aplikace a přínosu v praxi na služebních úřadech. Například u kárného

„Mým nejbližším cílem je faktické hledání úspor nebo opatření, které povedou ke snížení administrativy, jež státní službu od počátku doprovázejí.

řízení mi jde o jeho skutečný smysl, účel i efektivitu. V analýze máme spoustu doporučení. Budu také vycházet z doporučení vzešlých z jednání odborně politické pracovní skupiny či doporučení neziskového sektoru. Víme, jakým způsobem se jednotlivé instituty zákona o státní službě vyvíjely, a můžeme si tudíž vyhodnotit, jestli „přinášejí ovoce“, které se očekávalo. Poslanecká novela zákona, která je nyní v závěrečné fázi legislativního procesu, přináší významné snížení administrativní zátěže u výběrových řízení, které je, jak se domnívám, ze strany služebních úřadů pozitivně přijímáno. To je konkrétní příklad toho, jakým směrem uvažuji jít v případě dalších úprav zákona.

Které oblasti aktuální novela zákona o státní službě upravuje?

Zmínil bych dvě hlavní změny. Už jsem hovořil o oblasti výběrových řízení z hlediska samotného procesu. Novela umožní zkrátit lhůtu, po kterou je výběrové řízení zveřejněno, na sedm dnů. Dále si uchazeči budou muset zvyknout, že žádost musí doručit úřadu nejpozději v týž den, kdy termín pro podávání přihlášek do výběrového řízení končí. Nebude už stačit jako nyní odnést žádost na poštu v termínu, kdy řízení končí, protože ta už musí být na úřadě. Novela také zjednodušuje proces doručování výběrových řízení, dává možnost nepřipustit náhradní termín za účelem zrychlení procesu výběrových řízení nebo umožňuje obsazovat místa v nižších platových třídách méně formalizovaným

postupem. Novela také upravuje funkční období některých představených z hlediska délky trvání. Vedoucí služebních úřadů, kteří jsou ve služebním poměru, náměstci, nově vrchní ředitelé sekcí, a ředitelé odborů budou omezeni pětiletým funkčním obdobím. Na uvedené pozice se vypíše výběrové řízení tak, aby do doby uplynutí pětiletého období došlo k přesoutěžení pozice. Dotyčný buď bude pokračovat, protože pozici obhájí, nebo ho někdo jiný nahradí. Novela více otevírá výběrová řízení pro představené a umožňuje účast širšího okruhu odborníků a kvalifikovaných uchazečů.

Čeho byste chtěl během svého působení na pozici náměstka dosáhnout? Máte určitý cíl?

Chci zlepšit vnímání státních zaměstnanců ve společnosti, které nepovažují za adekvátní a dobré. Dobře fungující stát potřebuje kvalitní úřednictvo, které mu dokáže dobře sloužit. Setkávám se mnohdy s nepodloženým projevem nedůvěry nejen vůči státním zaměstnancům, ale celé veřejné správě. Tato nedůvěra nepřináší nic dobrého, má negativní vliv na motivaci stávajících úředníků a dokáže odradit nové. Neříkám, že každý úředník je dokonalý, že nedělá chyby či není prostor pro jeho zlepšování. Jde mi o celkový pohled na úřednictvo. Rád bych připomenul, že covidová krize nebo současná situace, kdy jsme přijali do ČR statisíce ukrajinských uprchlíků, se v mnoha ohledech

Jindřich Fryč (*1969)

Od listopadu 2022 je náměstkem ministra vnitra pro státní službu, předtím v letech 2012 až 2014 byl náměstkem ministra školství, mládeže a tělovýchovy a v letech 2015 až 2022 zde zastával funkci státního tajemníka. V roce 2015 obdržel prestižní řád francouzského vyznamenání druhý stupeň Řádu akademických palm z rukou francouzského velvyslance, Jeho Excellence pana Jeana-Pierra Asvazadouriana. V lednu 2016 dostal od prezidenta Spolkové republiky Německo Velký kříž za zásluhy. V roce 2019 mu byla udělena Medaile MŠMT 1. stupně za dlouhodobý přínos rozvoji vzdělávání v ČR.

podařila či daří zvládnout zejména díky fungování státní a veřejné správy a díky osobnímu nasazení kolegyň a kolegů, kteří pracují kvalitně a jsou mnohdy ochotni pracovat nad rámec svých běžných povinností i času. Rád bych, aby tuto skutečnost naše společnost více vnímala a docenovala. Proto se budu snažit o posilování pozitivního obrazu úřednictva. A aby odvádělo očekávanou kvalitní práci, musí být odborně na potřebné výši, mít možnost se dále vzdělávat a mít odpovídající ohodnocení nejen v rovině finanční, ale také být dobře vnímáno společností. ■

foto: Marika Vitnerová